

Lom kommune

Oppgradering fanggrøft for rasvoll Gjeisar

Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø
SHA-plan

Oppdragsnr.: 52600364 Dokumentnr.: Versjon: F02
2026-09-03

Oppdragsgiver: Lom kommune
Oppdragsgivers kontaktperson: Jan Runar Tangstad
Rådgiver: Norconsult AS, Bryggerigata 1, 2609 Lillehammer.
Oppdragsleder: John Kristian Bergum
Fagansvarlig: John Kristian Bergum
Andre nøkkelpersoner: Fred Morten Kolden

F02	2026-09-03	For anskaffelse	JoKBe	FrMKo	JoKBe
B01	2026-07-07	For intern kontroll	JoKBe	FrMKo	
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innhold

1	Innledning	4
1.1	Formålet med planen	4
1.2	Orientering om prosjektet	4
1.3	Målsetting for SHA	4
1.4	Informasjon om og oppdatering av SHA-planen	5
2	Organisering av prosjektet	6
3	Fremdriftsplan	7
4	Risikovurderinger og spesifikke tiltak	8
5	Rutiner for behandling av avvik fra SHA-planen	10
6	Vedlegg	11
	Vedlegg 1: Organisasjonskart	12

1 Innledning

1.1 Formålet med planen

Denne planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) gjelder for prosjektet oppgradering fanggrøft for rasvoll Gjeisar i Lom kommune. SHA-planen er utarbeidet i henhold til kravene i § 8 i Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser (byggherreforskriften), og er byggherres overordnede plan for styring av SHA-arbeidet i prosjektet.

Planen må ses i sammenheng med krav til ivaretagelse av SHA i kontraktene mellom byggherren og utførende parter.

Planen skal omfatte hele prosjektet, og omfatter også tredjeperson, ytre miljø og materielle verdier som kan bli påvirket av de planlagte bygge- og anleggsarbeidene.

1.2 Orientering om prosjektet

Lom kommune skal gjennomføre oppgradering fanggrøft for rasvoll Gjeisar. Vollen ble bygd i 2014, primært for å sikre mot steinsprang. Utførelsen og valg av materialer ble likevel noe annerledes og det ble gjort noen justeringer før ferdigstilling og i etterkant. Justeringen dreier seg om drenggrøfter på topp og på nedsiden av vollen. NGI var prosjekterende for tiltakene.

Under «Hans» gikk det et jordskred mot vollen som tettet avløp og demte opp noe vann. Slikt sett beskyttet vollen boliger mot skade og ulempe under «Hans». Det ble gjort hastetiltak slik at en også kan komme fra via østsiden av vollen, samt at masse ble tatt ut.

Norconsult har vurdert stabilitet og mulige skader på Gjeisarvollen. Deformasjoner i selve vollen mener Norconsult i hovedsak skyldes setninger over tid og ikke hendelsen «Hans» med vann og skredmasser bak vollen. Stabilitet av vollen er vurdert. Det er angitt tiltak for å stabilisere skjæring på oversiden av vollen, samt angitt tiltak for å håndtere drengvann og flomvann slik at sannsynlighet for oppdemming bak vollen blir redusert. Tiltakene bør både virke inn på fuktighet i vollen med vallside mot boligfeltet. Det er gitt råd om tilsyn og vedlikehold av vollen.

Planlagt oppstart er månedsskifte september/oktober 2026 med ferdigstilling innen desember samme år.

Entreprenøren vil i gjennomføringen av arbeidene være oppdragsgivers representant og ansikts utad mot publikum, naboer og andre berørte parter.

1.3 Målsetting for SHA

Hovedmålet for arbeidet er at all virksomhet skal planlegges og gjennomføres uten at det oppstår skader på eller tap av menneskers liv og helse eller skade på ytre miljø.

Prosjektets målsetting for anleggsarbeidene er:

- Ingen uønskede hendelser som fører til død eller alvorlig personskade.
- Ingen skader med fravær til følge.
- Ingen påvirkning på personer som fører til svekket helsetilstand.
- Ingen skader eller påvirkning på tredjeperson eller det ytre miljø som fører til langvarige problemer utover byggetiden.

- Prosjektet skal gjennomføres på en slik måte at det sikres et godt arbeidsmiljø for de som jobber på anlegget.

Ytre miljø

Prosjektet skal ha en prioritert miljøprofil og det skal være fokus på miljø i hele prosjektets levetid. Ytre miljø skal berøres i minst mulig grad.

Anleggsstedet skal sikres mot tilgang for uvedkommende, og entreprenør skal ha plan og utstyr for oppsamling av utilsikta utslipp av olje/smøremiddel/drivstoff fra anleggsmaskiner. Avfall og emballasje skal sorteres og leveres til godkjent mottak.

1.4 Informasjon om og oppdatering av SHA-planen

Koordinator for SHA i prosjekteringsfasen (KP) er dokumentansvarlig for planen frem til oppstart av anleggsarbeidene. Koordinator for SHA i utførelsesfasen (KU) er dokumentansvarlig for planen i utførelsesfasen av prosjektet.

Dette taktskifte vil bli under oppstartsmøte for de utførende på byggeplass. I dette møtet skal KU sikre at planen blir gjennomgått med involverte parter og blir kjentgjort på byggeplassen. Videre er det den enkelte arbeidsgivers ansvar å informere deres verneombud og egne medarbeidere om SHA-planen og aktuelle SHA-tiltak før oppstart av anleggsarbeidene.

Planen skal revideres dersom det er endringer i prosjektet og opplysninger om dette, eller kommende aktiviteter som krever at planen utvikles videre. Oppdateringer av planen distribueres på e-post eller etter annen avtale med oppdragsgiver.

Tabell 1: Distribusjonsliste

Navn	Firma	Rolle
Jan Runar Tangstad	Lom kommune	Prosjektleder
Lars Ivar Kjesbu	Norconsult Norge AS	KP – SHA-koordinator prosjektering
John Kristian Bergum	Norconsult Norge AS	KU – SHA-koordinator utførelse
John Kristian Bergum	Norconsult Norge AS	PL/BL oppfølging overfor ansvarlig utførende

Byggherre må videre sørge for at gjeldene versjon av SHA-planen er lett tilgjengelig på anleggsplassen. Dette kan gjøres ved at gjeldende versjon av planen slås opp på brakkeriggen.

Enhver som oppdager feil eller mangler i planen eller endrede risikoforhold, har ansvar for å melde om dette til byggherre, se også beskrivelse i kapittel 5.

Planen skal oppbevares i seks måneder etter at bygge- eller anleggsarbeidet er avsluttet.

2 Organisering av prosjektet

Prosjektet gjennomføres som en utførelsesentreprise hvor NN – valgte leverandør er hovedentreprenør.

Vedlagte organisasjonskart viser organisering og rollefordeling av SHA-arbeidet i prosjektet, vedlegg 1.

3 Fremdriftsplan

Overordnet fremdrift for prosjektet: Se konkurransegrunnlaget, vedlegg 3 (Omforent fremdriftsplan legges ved når arbeidene er nærmere avklart/fremlegges når entreprenør er valgt).

Oppstart av anleggsarbeidene er planlagt til månedsskifte september/oktober 2026. Arbeidene er planlagt å pågå frem til ultimo desember 2026.

Den til enhver tid gjeldene hovedfremdriftsplan vil være oppslått på byggeplass.

4 Risikovurderinger og spesifikke tiltak

Prosjekterende, på vegne av Lom kommune har gjort en vurdering av risikomomentene. Oversikt over identifiserte risikoforhold og risikoreduserende tiltak som skal implementeres, fremgår av tabellen under. Detaljert oversikt over prosjektets risikoforhold er vist i vedlegg 2 SHA-risikovurdering.

Risikovurderingens konklusjon er at risikoen for uønskede hendelser ligger innenfor akseptabelt nivå for bygge- og anleggsvirksomheten når de foreslåtte risikoreduserende tiltak gjennomføres. Risikoanalyse og reduksjon i forbindelse med vanlige, rutinemessige arbeidsoperasjoner forventes å være dekket av entreprenørens HMS-system.

Vedlegg 2: Risikovurdering med beskrivelse av risikoreduserende tiltak

Nr.	Arbeidsoperasjon	Uønsket hendelse	Mulige årsaker	Beskrivelse	Risiko før tiltak			Risikoreduserende tiltak	Ansvar	Risiko etter tiltak		
					S	K	R			S	K	R
1	Arbeid nær VA-installasjoner i grunnen.	Ras fra trase		Under graving/avdekking i skråning av eksisterende ledning.	3	3		Forsiktig graving/avdekking av eksisterende ledning.	Entreprenør	2	2	
2	Arbeid nær steder med høyspentledninger og elektriske installasjoner	Konflikt med strømførende ledninger.	Ledninger i bakken samt luftstrekk i anleggsområdet	Under graving i anleggsområdet, og også kjøring av tynge kjøretøy. Kan medføre skade på personell	3	4		Verifisere avstand ang høyspent luftstrekk med stolpepunkt i skjæringen ovenfor rasvollen	Entreprenør	2	2	
3	Arbeid som innebærer bruk av sprengstoff	Brannskader og andre skader som følge av sprengning.	Ikke i hensyntatt risiko og fulgt rutiner.		4	4		Sikre anleggsområdet (VA-grøft)	Entreprenør	2	2	
4	Arbeid på steder hvor arbeidstakere kan bli utsatt for ras	Risiko for at hele eller deler av skråning av skråningen kan rase ut ved fjerning av forstøtningsmur.	Hvis stabilitet til skråning ovenfor arbeidsområdet et ikke har tilstrekkelig sikkerhet iht. Eurokode 7.	Ved arbeider i skråning ovenfor skredvoll	2	2		Ved etablering av duk skal disse tiltakene følges: - Uttaket skal ikke utføres ved store nedbørmengder pga. økt rasfare. - Entreprenør må følge med på løsmassene i skråningen og avbryte arbeidet om de registrerer sig i løsmassene.	Entreprenør	2	2	

Nr.	Arbeidsoperasjon	Uønsket hendelse	Mulige årsaker	Beskrivelse	Risiko før tiltak			Risikoreduserende tiltak	Ansvar	Risiko etter tiltak		
					S	K	R			S	K	R
5	Arbeid som innebærer bruk av sprengstoff.	Ulykkestilfeller ifbm personer i nærheten. Skader på bygninger.	Steinsprut, unødvendige overraskende hendelse. Rystelser og skader på bygninger.	Hvis fjell og nødvendig med sprengning.	2	3		Gjennomføre sikker jobb analyse. Skriftlig varsel til alle naboer. Plassere rystelsesmålere på bygninger	Entreprenør	2	2	
6	Arbeid som innebærer at personer blir skadet ved fall eller av fallende gjenstander.	Trær faller over personer, evt. raser ned vollen og skader personer	Ved arbeid på vollen med fjerning av vegetasjon.		3	4		Gjennomføre sikker jobb analyse. Markering for pågående arbeider, sikre området.	Entreprenør	2	2	
7	Arbeid med montering og demontering av tunge elementer.	Betongkum faller ned på personer, eller svinger på seg og skader personer.	Dårlig heisestropp, evt. dårlig egnet monteringsmetode.	Ved montering av nye betongkummer	3	4		Gjennomføre sikker jobb analyse. Bruke egnet løfteutstyr og redusere manuelt arbeid.	Entreprenør	2	2	
8	Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering for støv, gass, støy eller vibrasjoner.	Helseskadeler.		Problematikk med kvartsstøv ved evt. sprengning.	2	4		Bruke munnbind. Tiltak med å redusere omfanget av kvartsstøv	Entreprenør	2	2	
9	Arbeid som utsetter personer for	Innånding av stoffer		Ved evt. bruk av sprøytemidler for å hindre	2	4		Bruke masker. Andre reduserende tiltak	Entreprenør	2	2	

Nr.	Arbeidsoperasjon	Uønsket hendelse	Mulige årsaker	Beskrivelse	Risiko før tiltak			Risikoreduserende tiltak	Ansvar	Risiko etter tiltak		
					S	K	R			S	K	R
	kjemiske eller biologiske stoffer som kan medføre en belastning for SHA, eller som innebærer et lov- eller forskriftsfestet krav til helsekontroll			gjenvekst av busker/trær i rasvollen								
10	Ekstremvær og store nedbørsmengder	Rasfare og dertil skader på personer og materielle ødeleggelser.	Ras i skråning.	Løpende vurdering under utførelse.	3	4		Innstille pågående arbeider.	Entreprenør	2	3	
11	Arbeider i bratte skråninger	Rasfare og skader på personer. Fallskader.	Fallulykker.	Løpende vurdering under utførelsen.	3	4		Fallsikringsutstyr, eventuelt innstille pågående arbeider	Entreprenør	2	3	
12	Arbeid som innebærer fare for skade på bygninger og konstruksjoner	Sprekker i grunnmurer, øvrige skader på bygninger.	Sprengning, evt. pigging.	Eks. rystelser ved sprengninge.	3	4		Varsling til alle berørte. Sikkerhetsvakter. Montere rystelsesmålere.	Entreprenør	2	3	

5 Rutiner for behandling av avvik fra SHA-planen

Med avvik menes i denne sammenheng endringer i løsninger, planer, fremdrift, risikoreduserende tiltak eller andre forhold i prosjektet som kan påvirke SHA for arbeidstakerne på bygge- eller anleggsplassen.

Arbeidsgivere, entreprenører og enmannsbedrifter skal informere byggherren om avvik fra SHA-planen som kan ha betydning for arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø. Risikoforhold som er forårsaket av byggherren og/eller de prosjekterendes valg og som ikke er beskrevet i SHA-planen skal også meldes som avvik til byggherren.

Informasjon og melding om avvik skal sendes byggherren ved KU. KU skal fortløpende:

- Holde byggherren orientert om avvik knyttet til SHA-planen.
- Følge opp at risiko som følge av avviket blir vurdert.
- Sørge for at nødvendige risikoreduserende tiltak blir identifisert.
- Sørge for at tiltak blir besluttet, iverksatt og kommunisert.
- Sørge for at SHA-planen oppdateres med hensyn på dette.

Byggherren skal beslutte, og godkjenne tiltak og nødvendige oppdateringer av SHA-planen. Arbeidsgivere og enmannsbedrifter skal holdes løpende informert om endringer i SHA-planen iht. kap. 1.4.

6 Vedlegg

Vedlegg:

1. Organisasjonskart.
2. SHA-risikovurdering
3. Del I konkurransebeskrivelsen og Del II kontraktsgrunnlaget
4. Overordna fremdriftsplan – som vedlegges når denne er foreligger.

Vedlegg 1: Organisasjonskart

